

“...Allahın nəzərindən heç nə qaçmazdı və O-nun baxışı bomboz, mənasız həyatı da maraqlı edərdi”.

Umberto EKO:

Zəkanın vəcdin şəfəqləriylə aydınlandığı
zamanlar elə gözəldi...

İnsanlar Tanrıya inanmaqdan vaz keçdikləri
zaman bu artıq heç bir şeyə inanmadıqları deyil,
əksinə, hər şeyə inandıqları anlamına gəlir.

Başlanğıcda Söz vardı, Söz Tanrı qatındaydı və
Söz – Tanrıydı.

Kitabxananızın qoynunda heç üşüməyəcəksiniz.
Hər halda cahilliyin dondurucu təhlükələrindən
qorunmuş vəziyyətdəsiniz.

Kitablar öz aralarında danışır və
ən önəmli olan da elə budur..

Sakitliyi hər yerdə axtardım və onu ancaq kitabla
çəkildiyim bir küncdə tapdım.

Kitabın xoşbəxtliyi oxunmadığıdır...

Belə məlum olur ki, antik müəlliflər bizim
özümüzədən daha müasirmişlər.

Böyük ateistlərin hamısı din adamı yetişdirən
məktəblərdən çıxıb.

Texnoloji təhlükələrdən sığınacaq yerini biz yenə
mifologiyada axtarıyıq.

Heç nə cəfəngiyat qədər sərhələr doğurmur.

Nə çox zaman keçdi, nələr-nələr oldu! Nə çox
sınadı Tanrı bizi...

Ah, bilirsiniz, çox qaranlıq zamanlarda
yaşayırıq indi...

Dövlət çox güclü olanda şeir də susur.

Başdan-başa Mayakovskilərdir və
bir tək Jivaqo belə yox.

Yalan quraşdırmaq bacarığı – insanı heyvandan
ayıran çox az şeylərdən biridir.

Ziyalını proletarlaşdırmaq, proletarı
ziyalılaşdırmaqdan asandır.

Zaman – Qərbin icadıdır...

Kim bilir? Bəlkə, əsərlərini oxumadığımız
kəsdir ən böyük yazıçı...

Gələcəyin böyük özəlliyi – daim
heyrləndirməyidir.

Həqiqət bizə azadlıq verir.

İnsan susaraq da bir şeylər söyləyə bilər.

Müdrəklik bütləri yıxmaq yox, onları heç
yaratmamaqdır.

Cüzamlını öpməyi anlaya bilirəm,
amma əbləhlə əl verib görüşməyi əsla...

İnsan deyilən varlıqdan nə gözləyə bilərik ki?..

Bəzən insanın bir şeyi sübuta yetirmək üçün
ölməyi lazım gəlir.

Gənclər artıq heç nə öyrənmək istəmirlər, elm geriləyir, bütün dünya kəllə-mayallaq olub, korlar korları idarə edir və uçuruma sürükləyirlər, quşlar hələ uçmağı öyrənməmiş yuvadan ayrılır...

İndiki nəsil şərri hörmətə mindirir.

Həqiqəti söyləmək insanın öz ürəyini yarmağı kimidir...

Ruhumuzu xilas etməliyik...

Ümid olmasaydı, cənnət də olmazdı.

İnternet yanlışla doğrunun ayırd edilmədiyi, süzgəcsiz bir yaddaş rəzalətidir.

Doktor Freyd öz nəzəriyyələriylə Əski və Yeni Dünyanın milyonlarla insanını nevrasteniya halına gətirdi.

Qorxu onu ürəkli olmağa məcbur edirdi...

Əgər son günlərdə kimsə Qərb mədəniyyətinin üstünlüyü haqda yersiz söhbətlər edirsə, buna elə də əhəmiyyət verməyin...

Əvvəllər insanlar bütün hərəkətlərini və düşüncələrini bilən, onları anlayın, ya da lazım gələndə mühakimə edəcək bir Varlığın olduğuna inanırdılar. Bəlkə, bir insan hardasa hamı tərəfindən tərki edilmiş, işsiz-gücsüz ola bilərdi, amma O-nun hər şeyi bildiyinə dair bir təsəllisi vardı. Nəvələri tərəfindən atılan xəstə nənə “Nələr çəkdiyimi bir Allah bilir” deyirdi. Ədalətsizliklə qarşılaşın adam “Tanrı günahsız olduğumu bilir” deyib təsəlli tapırdı. Anası nankor övladına “Allah şahiddir ki, sənin üçün nələr eləmişəm” deyirdi... Allahın nəzərindən heç nə qaçmazdı və O-nun baxışı bomboz, mənasız həyatı da mənalı edərdi.

Cəmil MERİÇ:

Bizlər ki başları eyni kitablara əyilmiş kimsələrlik. Bizdən də daha yaxın əqrəba ola bilərmiz?!

Duya bilən insan üçün hər saniyə – ilk doğulandan son can verənə qədər bütün varlıqların şərqiləriylə doludur...

Heç bir namuslu adam Nəmrudun, ya Fironun yanında ola bilməz.

Hər böyük adam – qucağında yaşadığı cəmiyyətin ögey övladıdır.

Cəmiyyət özünə bənzəməyən bir uşaq doğurduğu zaman onu beşiyindəcə boğmağa qalxar...

Avropalının yazdığı tarix xristian Avropanın qururunu oxşayacaq bir sürü cəfəngiyatdır.

Cəza qanunumuzun ilk vəzifəsi, insanın içindən şeytanı qovmaqdır. Şeytanı, yəni Prometeyi.

Çağdaş düşüncənin ən çox sevdiyi mövzulardan biri Tanrının ölümüdür. Nitişdən Sartra qədər yüzlərlə yazar bizi Tanrının dəfn mərasiminə dəvət nəzakəti göstərdi... Tanrı ölünə əxlaqi dəyərlərin başdan-başda dəyişməyi şərtidir.

Çöldəkilər özlərini ağıllı sansın deyər, bir sürü bina tikib, içində bədbəxt adamları doldurmuş və dəlixana adını vermişik o binalara...

Damarlarında qanımın dolaşmağını istəyirəm, qanımın və eşqimin... Qələmi alova batırıram, könlümün alovuna...

Düşüncə bir gündə qurulmaz. Avropanın
meyvələrini qoparıb, öz ağacımızdan asdıq.

Düşüncəyə cazibədarlıq və parlaq bir biçim
vermək kiçildir düşüncəni. Böyük yazar içindən
gələn səsi olduğu kimi hayqırandır. Kəlmələri
işlədərkən avamın xoşuna gəlib, gəlməyəcəyini
düşünməz.

Düşünmək – ən əvvəl düşünənlərin düşüncələri
üzərində düşünmək, sonra da onların təsirindən
qurtulmaqdır...

Fikir həyatımız – məfhumların gah gülünc, gah
qorxunc maskalarla rəqsə çıxdığı bir karnavaldır.
Ziyahılar “izm” qorxusu içində...

Hər cəmiyyət bir kitaba söykənir: Ramayana,.. və
ya Quran... Sənin kitabın hansıdır?

Hər kəs tərəfindən qəbul edilən bir haqsızlığa
üsyən etmək asanmı?..

Həvarilərini yarada bilməyən İsanın yeri dəlilərlər
evidir, tarix deyil...

Həyatımızın təməlini təşkil eləyən böyük kəşflər
ən çox da ibtidai cəmiyyətlərin əsəridir. Təsadüfən
belə olub demək olarmı? Xeyr, təsadüf təkbaşına
heç bir nəticə doğurmaz.

Xristianlaşmadıq, amma içimizdə bir orta əsrlər
keşşi yaşayır.

İnanan bədbəxtliyindən bəhs edirsə, yalan
söyləyir. İnanan üçün bədbəxtlik yoxdur.

İnanc əsələtlidir. Mədəniyyətlər onun əsəridir.

İnsanlar gerçəyi görə bilməsinlər deyə, önlərinə
oyuncaqlar atılır.

İnsanlara qəlbimin bağçasından çiçəklər topladım.
Və qucağımda çiçək qapılarını döydüm. Qapılar
açılmadı...

“İzm”lər idrakımıza geydirilən dəli köynəkləridir.
Etibarları mənşələrindən gəlir. Hamısı da avropalı.

Qamusa uzanan əl namusa uzanmışdır.

Qitələri ipək qumaş kimi kəsib biçərdik. Kəllələr
damları qılınclarımızdan. Bir biz vardıq cahanda,
bir də kafirlər...

Qızıllarını şüşəyə dəyişən qırmızıdəri mənə heç
zaman gülünc görünmədi... Şüşə qızıldan daha
əsilli-nəcabətlidir... Şüşə gözəldir, çünki qəlbi
var... qırıla bilir... Şüşə işığa, dayan, deyən bir
divar deyil...

Məfkurə naminə dara çəkilmək ölümlərin ən
gözəlidir.

Mən dostlarımı sevgimə layiq olduqları müddətə
axtararam.

Nitşə “Zərdüşt”ü baqqal şeyirdləri üçün yazmadı.

Səhifələrində bütöv bir millətin nəbzi vurmayan
dastan sabahlara səslənə bilməz...

Sfinks elə həyatın özüdür, hər addımda boğazına
sarılıb suallarına cavab gözləyir.

Sürü ilə qarşı-qarşıyıyıq... Sürü məni tapdalayıb
keçir... və sürünün başında öz övladımdı...
Arxalarınca bağırıram... Ha yana... ha yana...

Sürünün tarixi yoxdu... Sürüdən ayrılma qurd
yeyərmiş... Sürünün önünə keçmək sürüdən
ayrılmaqdırımı..? Aradakı məsafə çoxalanda, bəli...

Taleyin xoşlandığı oyunlardan biridir gül ardınca
qaçanların tikanla qarşılaşmağı.

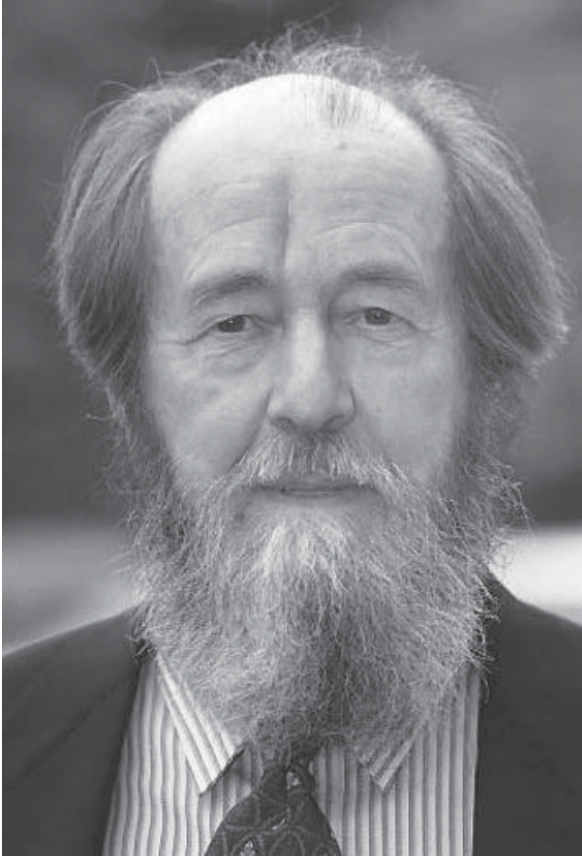
Tanrı idrak olunmazdır. Ağlın vəzifəsi Tanrının
idrak oluna bilməyəcəyini idrak etməkdir.

Tarix qaliblərin yazdığı bir kitabdır.

...Və Tanrı saysız elçi yolladı insanlara. Məbədlər
hər dövrdə boş qaldı.

Vətənlərini yaşanmaz sayanlar – vətənlərini
“yaşanmaz”laşdıranlardır.

Zərdüştədən bəri hansı müəmmarı açə bildik ki?!.

Aleksandr SOLJENİTSİN:

Çox qədim zamanlardan bəri cəsarətsizliyin sonun başlanğıcı olaraq qəbul edildiyini söyləməyə gərək varmı, əcəba?!

Doğruya əlavə elədiyimiz hər şey doğrunu əskildir.

İnsan üçün inanc, mədəsinə endirdiyi loxmadan daha qiymətlidir.

Əgər millətin mənəvi gücü tükənibsə, onu heç bir hökumət xilas edə bilməz.

Yaxşıya yaman demək nə qədər yamandırsa, yamana yaxşı demək ondan qat-qat yamandır.

Ədəbsizlik edib deyə bilərikmi ki, bugünkü dünyanın bəlaları üçün biz cavabdeh deyilik?!

Rejim əxlaqsızdırsa, vətəndaş da onun qarşısında öhdəçilikdən azaddır.

Sənətin bir zaman pozulacağından, şəklini itirəcəyi və öləcəyindən xəbər verənlərin hamısı yanılmışdır. Ölən bizlərik, sənət isə əbədidir...

Siyasətçinin dahiliyi xalqın fəlakətindən mənfəət aparmağındadır.

Bilirsənmi, atlar niyə bir belə uzun yaşayırlar? Onlar münasibətləri aydınlaşdırmırlar.

İnsana yalnız həyat deyil, həm də vicdan bir dəfə verilir.

Kimlərin ki vicdanı rahatdır, çöhrələri də tər-təmiz olur.

Həyat xoşbəxtliyi bəxş olunubdur.

Ucuzun ardınca qovalamağımız bizə həmişə o qədər baha başa gəlir ki...

Tarix elə bir həddəcən yeknəsəkdir ki, onu oxumaq iyrəndirir. Zənn edərsən, “Pravda”dır.

Biz Polşanı boğan vaxt: “Rus olmaq utanvericidir” – deyə Gertsen hayqırırdı.

Filosoflardan biri söyləmişdi ki, əgər insan ağrımasaydı, sərhəd tanımaz, hədd-hüdd bilməzdi.

Xeyli əvvəl – mən hələ uşaq ikən neçə-neçə yaşlı adamdan Rusiyanı bürümüş böyük sarsıntılar səbəbiylə bağlı bunu eşidərdim: “Adamlar Allahu unudublar, hamısı bu üzəndir...” Əgər məndən XX əsrin başlıca əlamətini qıscaca necə səciyyələndirmək olar deyə soruşsaydılar, bundan daha dəqiq və tutumlu söz tapa bilməzdim: “Adamlar Allahu unudublar”.

Toplayan, tərtib və tərcümə edən:
C. MƏMMƏDOV